

Bratr Karel Lešanovský – Kay zemřel před pěti roky

■ Bratr Ing. Karel Lešanovský – Kay (*26. ledna 1929 – †25. dubna 2013), nositel Řádů Stříbrného vlka a Zlaté Syringy a řady dalších skautských vyznamenání, oceněný ministrem obrany ČR Pamětním odznakem odboje a odporu

proti komunismu, jedna z nejvýznamnějších osobností našeho skautského hnutí, člen Svojsíkova oddílu Junáka – českého skauta a Skautského oddílu Velená Fanderlika, byl povolán na věčnost po těžké nemoci 25. dubna 2013 ve věku 84 let. Vzděláním ekonom, který pro svůj odpor ke komunistické totalitě toto povolání většinu života nemohl vykonávat, „amatérský“ historik, jehož dílo představuje zásadní a důležitý přínos pro historii našeho skautského hnutí, který má trvalou a nezastupitelnou hodnotu a význam.

V nekrologu a v dalším článku věnovaném posmrtně Kayovi, které byly uveřejněny ve sborníku „*Památce bratra Ing. Karla Lešanovského*“, uspořádaném a vydaném bratrem Milošem Blažkem – Merkurem, jsem uvedl, že *Kay skutečně byl a také navždy zůstane mimořádnou skautskou osobností, jednou z největších, nejkvalitnějších a nejhodnotnějších, jaké kdy naše skautské hnutí mělo. Proto jeho odchod na věčnost je pro náš skauting velkou a nenahraditelnou ztrátou. Protože význam a dílo Kaye přesahuje hranice skautského hnutí a hluboce zasahuje do veřejného a společenského života nejen v Děčíně, kde léta žil, ale v celé České republice, s plnou odpovědností můžeme konstatovat, že Kayova smrt je ztrátou pro celou naši společnost.* Kay si plně zaslouží, aby nebyl zapomenut skauty a skautkami všech generací, a aby jeho přínos našemu skautingu byl proto stále připomínán také naší mladé a nastupující skautské generaci. To je hlavní důvod, proč jsem se rozhodl Kaye pět let po jeho smrti připomenout.

Kay zasvětil svůj život masarykovskému humanismu, demokracii, pravdě, skautskému hnutí a odporu proti komunistické totalitě. Dokázal shromáždit a publi-

kovat základní informace a data o skautech a skautkách, kteří se v souladu se svým Svojsíkovským skautským slibem postavili proti komunistické totalitě, zúčastnili se odporu a odboje proti komunistické diktatuře a za tuto svou činnost skončili v komunistickém vězení a někteří dokonce na popravišti. Velmi kriticky a objektivně zdokumentoval, doložil, zhodnotil a interpretoval konání, selhání a destrukční úlohu skautů-komunistů a jejich schizofrenní jednání nejen ve vztahu ke skautskému hnutí, ale k celé naší společnosti během dlouhé historie našeho skautingu a Československé republiky včetně dění při obnově a sebe-likvidaci Junáka v době tzv. *pražského jara*, tedy v letech 1968–1970, a tehdejšího neblahého působení skautů-komunistů a jejich stranických skupin a nejen jich. Zaujal i kritický postoj ke třetí obnově Junáka od listopadu 1989, která rovněž nebyla prosta již po několikáté v historii našeho skautského hnutí opakovanými chybami a omyly, a k nesmyslnosti filozofie „*co jsme si, to jsme si, teď jsme zase bratři*“. Veškeré tyto údaje a informace Kay publikoval v několika knihách, na CD a v řadě článků a přednášek nejen pro skauty, ale i pro veřejnost. Kayovy texty tak svým způsobem v podstatě navazují na pět sborníků, které vydala dokumentační skupina Skautského oddílu Vělna Fanderlika. Tyto sborníky se soustředily především na úlohu a působení StB při sledování a likvidaci skautského hnutí v Československu a na několik inscenovaných soudních procesů se skauty a předními skautskými činovníky, vedených za účelem likvidace a diskreditace skautského hnutí. Kay rovněž stál u zrodu Skautského oddílu Vělna Fanderlika.

Kayovo dílo také tvoří cenné podklady pro mladé skautské badatele, kteří se věnují historii českého a československého skautingu se speciálním zřetelem na krizová období a zánaky a obnovy našeho skautského hnutí. Kay už za svého života byl vyhledávaným konzultantem a rádcem studentům, kteří se ve svých bakalářských, diplomových a podobných pracích zabývali některými dílčími, zejména krizovými obdobími historie našeho skautingu. Většina těchto prací je dostupná na webových stránkách vysokých škol, na kterých byla vytvořena, a Skautského institutu ABS. Kayovo rozsáhlé historické dílo bylo ve své většině ještě za jeho života publikováno a je rovněž zčásti dostupné na internetu a v úplném rozsahu v SI ABS. Vedle řady článků a přednášek jde především o tato tři základní díla: *Se štítem a na štítě. Nezradili skautský slib* (Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Praha 2000), *Stručné dějiny českého skautingu v období 1968–1970* (ČIN Praha 2003), a *Komunismus a skauti-komu-*

nisté, Může snad někdy pro některé skauty neplatit první a desátý skautský zákon? (ELŠ a ČIN Praha 2014). Poslední z uvedených publikací byla rovněž vydána jako CD v roce 2009

Karel Lešanovský – Kay

Vlasta Lešanovská – Aťka Markýza

Kayův odkaz pečlivě střeží jeho oddaná manželka a členka Svojsíkova oddílu Vlasta Lešanovská – Aťka Markýza, (*19. října 1928), věrný to Kayův životní partner, bez jehož lidské a morální podpory, mimořádného pochopení a trpělivosti by Kay jen stěží naplnil své dílo. Aťka se letos dožívá devadesáti let. Také jí patří náš obdiv a dík a samozřejmě blahopřání, které si plně zaslouží.

Roudnice nad Labem, únor 2018

Jiří Čejka – Péguy, ŘSV

Za Aťčinu fotografii děkuji Kayovu pravnukovi Jaroslavovi a za její technické zpracování bratrovi Mgr. Jakubu Červenkovvi – Čerwovi. Kayovu fotografii poskytl bratr Ing. Zdeněk Navrátil – Fetišek, ŘSV, který rovněž zkvalitnil text svými připomínkami. Všem třem děkuji za jejich spolupráci. Děkuji také bratru PePovi Přechovi za grafickou úpravu textu.